

*Кирильчук С.П., Фамцов В.В.,
Крымский экономический институт ГВУЗ
«Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана»*

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПРОГРЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

У статті визначено суть та основні тенденції організаційного прогресу сучасного підприємства: вдосконалення організації виробництва; поліпшення організації праці; раціоналізація елементів господарського механізму. Показано, що підприємство може та повинно здійснювати самостійно заходи з інтенсифікації виробництва. Запропоновано напрямки реалізації заходів організаційного прогресу для ПАТ «Міжнародний аеропорт «Сімферополь».

Ключові слова: організація виробництва; організаційний прогрес; інтенсифікація виробництва; підвищення продуктивності праці; організаційно-технічні заходи.

Кирильчук С.П., Фамцов В.В. Основные тенденции организационного прогресса предприятия

В статье определены суть и основные тенденции организационного прогресса современного предприятия: совершенствование организации производства, улучшение организации труда, рационализация элементов хозяйственного механизма. Показано, что предприятие может и должно осуществлять самостоятельно мероприятия по интенсификации производства. Предложены направления реализации мероприятий организационного прогресса для ПАО «Международный аэропорт «Симферополь».

Ключевые слова: организация производства; организационный прогресс; интенсификация производства; повышение производительности труда; организационно-технические мероприятия.

Kiril'chuk S.P., Famtsov V.V. The main trends of the enterprise organizational progress

The paper defines the essence and the main trends of the modern enterprise organizational progress: improving the organization of production, improvement of work organization, streamlining elements of the economic mechanism. It is shown that the company can and should carry out their own arrangements for the intensification of production. The directions of the implementation of organizational progress for the PC "International airport "Simferopol".

Key words: the organization of production; organizational progress; the intensification of production; increase productivity; organizational and technical measures.

Організація виробництва є найважливішою функцією управління підприємством. Вона призначена для впорядкування продуктивних сил підприємства, їх інтеграції в просторі і в часі для забезпечення випуску продукції у найбільшій кількості і з найменшими витратами. Координація продуктивних сил в просторі протікає в основному в період проектування підприємства (коли формується виробнича структура). У процесі експлуатації виробничих систем здійснюється як тимчасова координація продуктивних ресурсів (формування структури процесів і укладання їх у часі), так і просторова (оперативні переміщення ресурсів в необхідній кількості в потрібне місце). Тому необхідність дієвої організаційної структури підприємства обумовлюється пристосуванням підприємства до зовнішнього середовища.

Одним з вирішальних факторів підвищення ефективності виробництва є організаційний прогрес, тобто вдосконалення техніки, технології, форм організації виробництва з метою досягнення найкращих результатів при мінімальних витратах. Актуальність теми полягає в необхідності розуміння тенденцій

організаційного прогресу на сучасному етапі розвитку підприємств. Застосування нового обладнання, вдосконалення матеріалів, прогресивні засоби організації праці сприяють підвищенню продуктивності праці, зниження собівартості, підвищення якості продукції. Саме ці знання дозволяють зрозуміти динаміку економічних процесів у внутрішньому середовищі підприємства, як реакцію на зовнішнє середовище діяльності.

Наукові дослідження проблематики впровадження досягнень науково-технічного, організаційного прогресу у виробництво проводили вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: В.О. Василенко [1], П.П. Винарчик [2], П.Н. Завлін [3], К.В. Наливайченко [4], Р. Уотерман [5] та інші.

Питання оцінки та стимулювання впровадження деяких досягнень організаційного прогресу у діяльність підприємств у сучасних умовах певної обмеженості фінансових ресурсів та зношеності основних фондів є на наш погляд недостатньо розробленими у методичному плані та не доведені до практичного застосування.

Метою статті є визначення основних тенденцій організаційного прогресу на сучасному етапі розвитку підприємства (на прикладі ПАТ «Міжнародний аеропорт Сімферополь»).

Майбутнє підприємства ПАТ «Міжнародний аеропорт Сімферополь» безпосередньо залежить від розвитку Криму, як одного з найпопулярніших українських курортів. Серед достоїнств аеропорту - його надзвичайно зручне географічне положення, адже він знаходиться в центрі перетину повітряних шляхів, які з'єднують Україну із Середземномор'ям. Крім цього, він є своєрідними «воротами» в країни далекого зарубіжжя, в числі яких багато азійські, африканські і близькосхідні держави. Аеропорт «Сімферополь» також розвивається як транзитний пункт для проходження пасажирських і вантажних потоків в Індію, Китай і країни Сходу. Іншими словами, аеропорт володіє величезним потенціалом, у нього є всі шанси увійти до числа найважливіших точок «шовкового шляху», прокладеного в повітряному просторі.

Крім цього слід враховувати, що його функції - це не тільки послуги, пов'язані з польотами. Аеропорт сприяє розвитку різних галузей економіки для збільшення туристичного потоку, і, як результат, для процвітання Криму, як курортного регіону, що відіб'ється і на розвитку всієї України.

Виконавча влада півострова серед першочергових завдань виділяє дії, спрямовані на реконструкцію і подальші заходи щодо поліпшення Сімферопольського аеропорту.

Для здійснення цього проекту в 2011 році створено ескіз аеропорту «Сімферополь» після оновлення. Наступним кроком стане проведення заходів, в результаті яких він зможе отримати другу категорію ІКАО, а також будівництво пасажирського і вантажного терміналу. Плануються роботи по реконструкції привокзальної площі і майданчиків для паркування автомобілів, будівництво готелів, ресторанів, об'єктів спортивного призначення, торгово-розважального комплексу, багатофункціонального конференц-залу і нових підземних переходів і парковок.

Мета урядового проекту - створення високотехнологічного аеропорту, з урахуванням вимог ІКАО і ІАТА з сучасною злітно-посадковою смугою; сучасними засобами управління і контролю повітряного руху; сучасним світлосигнальним обладнання; висококваліфікованим персоналом;

функціональної будівлі аеровокзалу, також створення окремої інфраструктури для обслуговування малої авіації і гелікоптерів.

Реалізація проекту запланована на існуючих площах ПАТ «Міжнародний аеропорт «Сімферополь», на площі - 540,71 га. Заплановано будівництво:

- пасажирського терміналу площею 50 тис. кв.м;
- вантажного терміналу площею 10 тис. кв. м;
- реконструкція існуючої привокзальної площі;
- будівництво торгово-розважального центру площею 25 тис.кв.м.

Зовнішній вигляд триповерхового будинку майбутнього терміналу, спроектований за останніми архітектурним візнями, буде мати вигляд морської раковини з перлиною.

Слід додати, що концепція розвитку дорожньо-транспортного комплексу півострова визначила для аеропорту «Сімферополь» місце з категорії першорядної важливості. У найближчому майбутньому - розширення автомагістралей в бік Євпаторії і Феодосії. У районі аеропорту візьмуть свій початок автомобільні дороги Гвардійське - Глибокий Яр - Ялта, Гвардійське - Перевальне. Планується також будівництво ліній альтернативного транспорту, що здійснює доставку пасажирів з аеропорту до Південного Берега (можливо, це буде легке метро «Радан» або інший вид екологічно чистого транспорту).

Завдяки цим заходам можна очікувати досягнення значного скорочення часу поїздки з аеропорту в найбільші курортні центри Криму, поліпшення зручності трансферу як гостей, так місцевих жителів.

У підсумку вважаємо, що аеропорт, а, отже, і весь регіон, стануть набагато привабливішими для відпочиваючих.

У перспективі само підприємство планує будівництво додаткових рубіжних доріжок, магістральних доріжок, перону.

На наш погляд, у ПАТ «Міжнародний аеропорт Сімферополь» на підставі наявних ресурсів, за умови нових тенденцій організаційного прогресу, потрібно планувати створювати нове і розвивати існуюче, шляхом:

- збільшення обсягів перевезень;
- створення прозорої, керованої тарифної політики;
- розвитку технологій за обслуговування повітряних суден;
- вдосконалення маркетингової діяльності.

Реалізація запропонованого прогресивного проекту дозволить вирішити усі ці питання, а також збільшити пропускну здатність аеровокзального комплексу та підвищити рівень послуг до міжнародних стандартів у майбутньому. Але сучасність свідчить про необхідність прийняття негайних організаційно-економічних заходів.

Наприклад, у сучасності пропускну здатність аеровокзального комплексу складає 1000 пасажирів в годину на приліт та виліт, що дозволяє забезпечити потребу в авіаперевезеннях на 2013 рік. Разом з тим, враховуючи реальну тенденцію збільшення відправлень пасажирів і додаткових авіарейсів, до 2014 року необхідно збільшити пропускну здатність аеровокзального комплексу до 1500 пасажирів на годину.

За нашою думкою, у близькій перспективі підприємству потрібно вжити рекомендації щодо інтенсифікації виробництва, впровадження у першу чергу засобів підвищення продуктивності праці як головного напрямку реалізації прогресивного проекту:

- збільшення пропускну здатності аеровокзального комплексу за рахунок вдосконалення або впровадження нового обладнання, технологій;

- збільшення послуг за рахунок більшого використання виробничої потужності підприємства, оскільки при нарощуванні обсягів виробництва збільшується лише невелика частина витрат робочого часу, а постійна залишається без зміни. В результаті витрати часу на випуск одиниці продукції зменшуються;

- скорочення витрат праці на її виробництво шляхом інтенсифікації виробництва, підвищення якості послуг, впровадження комплексної механізації та автоматизації виробництва, з більш досконалою технікою і технологією виробництва;

- скорочення витрат робочого часу за рахунок поліпшення організації виробництва, матеріально-технічного постачання та інших факторів відповідно до плану організаційно-технічних заходів.

Організаційний прогрес підприємства є узагальненою характеристикою процесу використання організаційних факторів розвитку і підвищення ефективності виробництва. Його суть полягає у вдосконаленні існуючих та застосуванні нових методів і форм організації виробництва і праці, елементів господарського механізму у всіх ланках управління підприємством.

У якості основних тенденцій організаційного прогресу сучасного підприємства ми виділяємо: вдосконалення організації виробництва; поліпшення організації праці; раціоналізацію елементів господарського механізму.

ПАТ «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» має Кримський перспективний урядовий проект - створення високотехнологічного аеропорту, з урахуванням вимог ІКАО і ІАТА. В той же час, підприємство має дбати про свій розвиток вже сьогодні, та за вимогами часу може здійснити організаційні заходи щодо інтенсифікації виробництва, впровадження у першу чергу засобів підвищення продуктивності праці як головного напрямку реалізації прогресивного проекту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент / В.О. Василенко, В.Г. Шматко. – К.: ЦУЛ, Фенікс, 2006. – 404 с.

2. Винарчик П. Спасение идей: Й. Шумпетер и ключевые проблемы противоборствующих экономических теорий / П. Винарчик // Экономика. – 2003. – №11. – С. 15-27.

3. Завлин П.Н. Оценка эффективности инноваций / П.Н. Завлин, А.В. Васильев.- СПб.: Изд. дом "Бизнес-пресса", 2007. – 216 с.

4. Наливайченко К.В. Інноваційний розвиток економіки України в умовах функціонування всесвітніх інформаційних систем / К.В. Наливайченко. – Сімферополь: ВД «АРИАЛ», 2012. – 332 с.

5. Уотерман Р. Фактор обновления / Р. Уотерман: [пер. с англ. Академия народного хозяйства при Правительстве РФ], - М.: Дело, 2003.-307 с.

REFERENCES

Nalivaychenko, K.V. Innovatsiyniy rozvitok ekonomiki Ukraini v umovakh funktsionuvannya vsesvitnikh informatsiynikh sistem [Innovation development of Ukrainian economics in conditions of functioning of worldwide information systems] / K.V. Nalivaychenko. – Simferopol: VD «ARIAL», 2012.

Uoterman, R. Faktor obnovleniya [Renovation factor] / R. Uoterman: [per. s angl. Akademiya narodnogo khozyaystva pri Pravitel'stve RF], - M.: Delo, 2003.

Vasilenko, V.O. and Shmatko, V.G. Innovatsiyniy menedzhment [Innovation management]. – K.: TsUL, Feniks, 2006.

Vinarchik, P. Spasenie idey: Y. Shumpeter i klyuchevye problemy protivoborstviyushchikh ekonomicheskikh teoriy [Rescue of ideas: J. Shumpeter and key problems of antagonistic economical theories]. Ekonomika, no. 11(2003): 15-27.

Zavlin, P.N. Otsenka effektivnosti innovatsiy [Innovation effectivity evaluation] / P.N. Zavlin, A.V. Vasilev.- SPb.: Izd. dom "Biznes-pressa", 2007.

ЭКОНОМИКА ПРЕДПРИЯТИЙ

Кирильчук Светлана Петровна,

д.э.н., профессор,
Крымский экономический институт ГВУЗ
«Киевский национальный экономический
университет им. Вадима Гетьмана»,

Фамцов В.В.,

студент,
Крымский экономический
институт ГВУЗ «Киевский национальный эконо-
мический университет
имени Вадима Гетьмана»,
E-mail: skir12@yandex.ua

Kirilchuk Svetlana Petrovna,

Doctor of Economics, Professor,

Famtsov V.V.,

student,
Crimean Economic Institute of Vadym
Hetman of Kyiv National
Economic University,
E-mail: skir12@yandex.ua